

קדושת השבת

יו"ל ע"י תלמידי כ"ה ח' בת"ת "קדושת לוי" בית שמש

פרשת בהר א"ר תשס"ח שנה ב' עלון מס' 25

הדל"ג 6:53

מוצ"ש 8:12

ר"ת 8:47

הובעם לפי שיעון ק"ן
פרקי אבות: פרק ג'

דבר המערכת

וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר

מה ענין שמיטה לכל הר סיני (לש"י)

כשאנו מתבוננים במסע החיים שאנו עוברים, אנו תמיד רוצים שלא יהיה משעמם שתמיד יהיה לנו איזה ענין חדש בחיינו אותו דבר תמיד רוצים שיהיה לנו איזה שהוא תחנות בדרך שנוכל לעצור ולהתבונן לנוח קצת מעמלינו ולחשוב היטב על מעשינו כדי שנוכל להמשיך הלאה בכוחות מחודשים, כשיהודי מנחה את חייו והכל רצף אחד בלי הפסקה זה הופך להיות עוד יום ועוד יום שייגרה אחת ארוכה בלי שיהיה לו קצת זמן לחשבון נפש אמיתי וגם זמן ללמוד תורה מתוך מנוחת הנפש והרחבת הדעת, הקב"ה בורא כל הנשמות רבון כל המעשים יודע את נפש ברואיו ולכן כשהוא ברא את עולמו ובהר לו את עמו, הוא דאג לנו שלא יהיה לנו חיים שגרתיים ארוכים לכן הוא אמר שש ימים יעבוד האדם קשה ויעמול לפרנסתו יזיע להביא את לחמו ויקבע עתים לתורה וכדי שזה לא יהיה רצף ארוך הוא נתן לנו את השבת שבו יהודי יכול לנוח מעמל השבוע להחליף כוחות וללמוד תורה בהרחבת הדעת וגם לעשות את חשבון השבוע שעבר ולקבל על עצמו קבלות טובות לשבוע הבא, וזה ענין מצוות השמיטה, הקב"ה אמר לאדם שש שנים אתה עמל קשות לפרנסתך בשדה כשהשמש על ראשך, בקור ובגשם בקיץ ובחורף חורש וזורע משקה ומפקח על הפירות ואח"כ עובד קשה לקצור ובקושי יש זמן להתבוננות וללימוד התורה הק', ולהשקיע בעבודת השי"ת לכן מצוה הקב"ה על עובד האדמה לאחר שש שנים תקח שנה מנוחה מעבודת השרה, תנוח תן לי לדאוג לפרנסתך וציוותי את ברכתי, תהיה לך ברכה, אתה תשב ותלמד תעשה את חשבון שש השנים שעברו שנה אחת תקדיש לי ולאחר שנה תאגור כח ותוכל לחזור לעבודתך בששון ובשמחה, זה ענין השמיטה אצל קבלת התורה בהר סיני שזה נותן לאדם את הכח להמשיך ולעבוד את ה' ולקבל את התורה מחדש ככל שמיטה.

שבת שלום
המערכת

פנינים יקרים

שש שנים תזרע שדך (כה ג)

אומר החיד"א זצ"ל 'שש שנים תזרע' סופי תיבות ש' מ' ע' וזה מרמז לפסוק 'שמע ישראל' שיש בו שש תיבות ללמדנו שכל הזרע שש שנים ונח בשביעית מעיד שהקב"ה יחיד וברא את כל העולם בששה ימים ונח בשבעה וכל הזרע בשמיטה כאילו כופר ביחודו של עולם רחמנא לצלן.

(הסידל ז"ל)

וכי נאמר מה נאכל בשנה השישית (כה כ)

שואל הרבי ר' זושא זצ"ל למה כתוב וכי תאמרו מה נאכל הרי התורה מקצרת כל פעם, ועונה שכל פעם במצוה אם שואלים קושיות ההשפעה שיוודת מהמצווה מתקלקל, ולכן כתבה התורה שאלה שאפי' שואלים שאלות בשמיטה ההשפעה יורדת, מובא בשם צדיקים ששמע זאת מאלוהו הנביא ז"ל.

(נעם אלימלך)

גאולה תתנו לארץ (כה כד)

אמר ר' אברהם ישעיה מקוסובה, אמרו חז"ל שבמוצאי שביעית מגיע משיח אבל כדי שיתקיימו דבריהם צריך קודם לשמור שמירה מפני שאם אין שביעית אין מוצאי שביעית רק כאשר תשמר מצות שמיטה כהלכתה יבוא הגואל לפקוד אותנו בסוף שנת שמיטה.

(ר' אברהם ישעיה מקוסובה ז"ל)

כי ימוך אחיך ומכר וכו' ובא גואלו וכו' (כה כה)

כי ימוך אחיך-מלשון בעצלתיים ימך המקרה (קהלת י') פי' ימך בעבודת ה' ויחטא, ומכר מאחוזתו - שאם יחטא יחרב ביהמ"ק, ובא גואלו - זה הצדיק הקרוב לה', וגאל את ממכר אחיו - הקב"ה יקרא לצדיקים כביכול אח דכתיב למען אחי ורעי.

(אור החיים)

ואם לא יגאל באלה (כה נד)

המשפטים אשר תשים לפניהם אפילו לא קיימו את המצוות לא השאירם בגלות ויצא בשנת היובל' כלומר ביום ההוא כשיבוא משיח ימוך הקב"ה ביובל ויתקע בשופר שנאמר ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים מארץ אשור וכו' הוא ובניו עמו הקב"ה ובני ישראל עמו שנאמר ושב וקבצך לא נאמר ישוב אל ושב וקבצך.

(דעת וקניס)

יומא דנשמתא

הגה"ק רבי שלמה אפרים איש לונזשטיץ זי"ע - בעמחב"ס כלי יקר

ז' א"ר שע"ט

הנה"ק רבי שלמה אפרים זי"ע נולד לאביו הגאון ר' אהרן זצ"ל בלונזשטיץ שבפולין בתחילת שנת ה'ש', בצעירותו למד אצל רבינו שלמה לוריא זצ"ל, המהרש"ל מעיד עליו ועל חיבורו בספרו 'עיר גבורים', החיבור יום של שלמה' מים שאין להם סוף שחיבר התנא דאורייתא הגאון הגדול ר' שלמה אפרים לונזשטיץ ובזמניו כמעט כל הגדולים תלמידיו ומימיו שותים.

בעיר לבוב חיבר את ספרו המפורסם 'כלי יקר' על שמו שקוראים אותו, וזה היה לאחר שנפל למשכב, ובהקדמה כתב 'הנה בעת שנשנת שם"א לפ"ק קודם ימי הפורים נפילתי למשכב בחולי מסוכן כמה שבעות עד שהוסיפו לי שם 'שלמה' ובחמלת ה' הוציאני מתוך ההפכה להיות אותי כיום הזה, נדרתי לה' ואשלמה לחבר חיבור זה לכבוד ה' ותורתו'.

סיפור שבועי

שמר את הלחם לסעודת השבת וברגע האחרון ביטלו הגרמנים את המסע

כדי להבין מה הוא המקום שבו נגמר ההגיון נספר כאן מה שסיפר לנו הרב אייזיק כהן מהרה"ח רבי דוד לייב שורץ זצ"ל איש הצדקה והחסד הידוע, ר' דוד לייב עבר את כל אימי השואה ומוראותיה אבל לכל אורך הדרך הקשה והמייסרת הפגין אמיצות רוח יהודית בכל העניינים ובמיוחד בשמירה קפדנית על כל דיני שבת כגון: בכל מחנות המוות שבהן שהה השתדל תמיד שיהיה לו כזית פת לסעודות השבת פעם כאשר הגיע למחנה קשה במיוחד שמפקדיו הציקו ליהודים בצורה נפרזת הגיע שם את רצונו להשיג כזית פת מידי שבת בשבתו היהודים שהיו סביב אמרו לו שאין כל סיכוי לכך שכיון שכל אחד מקבל בתחילת היום פרוסה אחת קטנה של לחם ותו לא אבל הוא התאזר באמונתו עוז ואמר שמי שמשתדל ועשה ככל יכולתו לשמור על דיני שבת לבטח יסייעו לו בכך מן השמים.

ר' דוד לייב הגיע למחנה זה לקראת סוף שבוע והנה בשעות אחר הצהריים של יום שישי נקראים כל היהודים להגיע למרכז המחנה שם יחלקו לכל אחד ככר לחם, האנשים לא האמינו למשמע אוזנם בהגיעם לשם ראו שאכן מחלקים ככר שלם לכל יהודי, העילה לחלוקה המוזרה היתה הודעה חשובה לאחר מכן ולפיה למחרת בבוקר יוצאים כל יושבי המחנה למסע רגלי מפרך בן 3 ימים וככר הלחם מיועד לכל המסע, למחרת בליל שבת איש לא רצה לנגוע בככר לחם והכל העדיפו לשמור את המזון לימי המסע המפרך רק ר' דוד לייב שמח על כך שניתנה לו הזדמנות לקיים סעודת שבת ואכל ושבע כדבעי מככר הלחם שקיבל, כך עברה סעודת ליל שבת ורק בסעודת יום השבת הכריזו לפתע הגרמנים שתכנית המסע מתבטלת והם דורשים מכל מי שקיבל את הלחם ולא אכלו עדיין להשיבו מיידית למפקד המחנה רק ר' דוד לייב שכבר אכל מהלחם לא היה מה להחזיר הוא כבר ניצל את הלחם לסעודת שבת והוא, ועכשיו הגע בעצמך אם היה ר' לייב סומך על שכלו והגיתו האם היה סיכוי להשיג כזית פת לכל סעודת שבת?! בוודאי שרק בכוחה של האמונה התמימה שפעמה בו החזיק הצדיק הזה מעמד לכל אורך המלחמה והקב"ה הוכיח שהיה לו על מי לסמוך..

הלכה למעשה

פתיחה למלאכת בורר (א)

בורר הוא אחד מי"א מלאכות של 'סדורא דפת' שהיו במשכן שלאחר שהפרידו הפסולת מהאוכל על ידי רוח וזוהי מלאכת זורה עוד צריך לברור צרורות מהאוכל בורר.

כללי המלאכה מחולקים לשנים:

א) הנדרת אוכל במלאכת בורר הכוונה היא לדבר שיכולים להשתמש בו ולא דווקא שיובל ממש,

ב) האיסור בורר שייך רק בשתי תנאים 1. שיש תערובת 2. שהתערובת תהיה משני מינים לכל הפחות לפי 'שמברר' לא נחשב שלם כשבורר דבר אחד מחבירו.

ויש שני מיני פסולת לענין בורר 1. 'פסולת גמורה' שלא יכולים להשתמש בו לאכילה או לדבר אחר, 2. 'פסולת יחסית' דהיינו שזה דבר שיכולים להשתמש בו אבל עכשיו מכיון שמפרידו מדבר אחר משום שאינו רוצה להשתמש בו עכשיו נחשב הדבר שאינו רוצה עכשיו כפסולת והטעם הוא שלפי שאינו רוצה את זה עכשיו נחשב יחסית כפסולת.

מזל טוב

ברכת מזל טוב שלוחה בזאת
למשפחת הופמן
לרגל הולדת הבת בשטו"מ

ויזכו לרוות רוב נחת וקדושה מכל יוצ"ח מתוך נחת והרחבה.

חידה

האם היה תנא או אמורא
שנקרא בשם משה?

שם המחבר

הזמר אנעים זמירות שאומרים
אחרי מוסף בשבת?

שאלה להלכה

איך יתכן שמותר לאכול בע"ח
חי טמא אפילו לכתחילה?

מערכת "קדושת השבת"

שע"י תלמוד תורה "קדושת לוי"
ע"ש הרה"ק מברדיטשוב זיע"א
רחוב רבי מאיר בעל הנס 8 בית שמש
טלפון: 02-9921057 פקס: 02-9921058

© כל הזכויות שמורות

נא לשמור על קדושת הגליון

סיפור בהמשכים

הרבי לא טעה

פרק ג'

תקציר: פונדקו של ר' לייב שומם בגלל הדרכים המשובשות הרוזן מבטיח לתקן את הדרכים העובדים מגיעם אך הפונדק שומם שוב בגלל העבודה הרוזן לוחץ על ר' לייב לשלם חובותיו.

ר' לייב שקוע בהירהורים היו אלו הרהורים קשים הוא נזכר איך שעד לפני זמן לא ארוך היה הרוזן הזה טוב, רחמן וסבלן, נחמד ולבבי, הבין לליבו של ר' לייב ודחה את מועד התשלום עוד ועוד, הרי אך לפני זמן מה שוחח איתו בניחותא ובנעימות אבל עכשיו כאילו נהפך לאדם אחר לגמרי, פניו המחוייכים הפכו לכעוסים, דברו השקט וניחות הפכו לצעקות וגערות, "הוי! פרצה אנחה מליבו של ר' לייב מה יהיה? האיש החל להודחל לליבו של ר' לייב הן רק היום הגיע שליח גוסס מטעם הרוזן והדברים שאמר עוררו פחד ואימה בליבו הרגיש איך חושך גדול ואיום מאפילה עליו, השליח אמר בשם הרוזן שאם עד סוף השבוע הבא לא ישלמו דמי השכירות יסיים הרוזן את החוזה עם ר' לייב ויחזור את הפונדק למשהו מוצלח באמת...

ר' לייב עשה חשבון קצר, שבסופו ראה שאם הפריץ יממש את אימו הרבי שנמצא שהוא ובני ביתו הרעבים ללחם כבר כמה וכמה שבועות וישלחו מביתם שאין זה ביתם, אבל רבוננו של עולם העבודות כבר מתקרבות לסיומם ועוד מעט ישקוק הפונדק חיים ולמה בדיוק לפני שהכל מסתדר הוא יושלח מביתו ומפונדקו?

באותו הלילה נדדנה שנתו של ר' לייב הוא התהפך מצד לצד שקוע במחשבות נוגות ועגומת הוא חשב איך הוא יכול להציל ולו במעט את המצב "אולי לדבר שוב עם הרוזן?" – שאל ר' לייב את עצמו אך במחשבה שניה הוא הדף את הרעיון בהינף יד כי הרי אם הרוזן רק יראה את פניו הוא יטלטלו בכל במדרגות ויקללו בכל הקללות, ואילו אף ישלח אליו שליח או את שומרו שיסתור לו בפניו, "טוב" חשב ר' לייב זה אכן לא עצה אבל מה יהיה הסוף? האם האם...? ר' לייב לא רצה אפילו לחשוב אפילו... אך כשהגיע הבוקר עם הפצעת השחר קרני אורו של השמש נראה היה לר' לייב שמצא איזה שהוא רעיון הוא ניסה להחזיק בקרש הצלה התקווה האחרונה שאולי יעזור לו מיד כשהאיר השחר היום בכין ר' לייב את עגלתו שעוד מעט יצא איתו לדרך ולקח עימו מעט צידה.